

HalloHanze

6e jaargang nummer 10

November 2023

Bolsward
Deventer
Doesburg
Elburg
Groningen
Harderwijk
Hasselt
Hattem
Kampen
Maasbommel
Oldenzaal
Ommen
Rijssen
Roermond
Stavoren
Tiel
Venlo
Zaltbommel
Zutphen
Zwolle

Hoe ver is Oekraïne?

Zutphen in 1542, in beeld gebracht door Willem van der Worp.

Viabundus laat je reizen over oude handelswegen

Door Theo Leoné:

Wat een tocht. Je zult in het jaar 1500 maar van plan zijn van Deventer naar het machtige Keulen te reizen. Eenvoudige handelaren gingen te voet. Deden over de 178 kilometer tussen beide steden ruim vijf dagen. Mits het weer meezat, rovers in hun struiken bleven en landsheren zich voor de afwisseling vredig gedroegen.

Voetreizigers passeerden tussen Deventer en Keulen vijftien tollens en een stapelplaats. Maakten een keer gebruik van een veer en namen een brug. Bodes te paard slaagden de vijfdaagse reis in te korten tot anderhalve dag. Ze maakten gebruik van stations om hun paarden te wisselen.

Dankzij Viabundus is per computer vlot over de oude handelswegen te reizen. Op de universiteit in Göttingen werd in 2019 het initiatief genomen om de landverbindingen in de Hanzetijd gedetailleerd in kaart te brengen. Eerste stap was de digitalisering van de routes beschreven in Hansische Handelstrassen (1962), een werk van Friedrich Bruns en Hugo Weczerka. Ander kaartmateriaal volgde. Werken-deweg kwam een grote databank beschikbaar met informatie over nederzettingen, tollens en andere informatie die belangrijk was voor de voormoderne reiziger. De vrij toegankelijke wegenkaart van Viabundus tovert de wegen uit de periode 1350 – 1650 tevoorschijn en is inzetbaar als een soort tomtom. Een groot deel van Nederland, het noordelijk deel van Duitsland en Polen zijn beschikbaar. Op korte termijn wordt Denemarken toegevoegd.

Wie in 1500 de voetreis van Zaltbommel naar Oldenzaal ondernam, was volgens Viabundus vier dagen en 4,1 uur onderweg. De gekozen route (150 kilometer) leidt via Tiel en Wageningen over Deventer en Rijssen naar Oldenzaal. Op het traject wordt twee keer gebruik gemaakt van een veer en een keer van een brug. Het aantal tollens blijft – mits je een slimme route kiest – beperkt tot twee.

De reis over land van Kampen naar het centrum van de Hanze Lübeck (424 kilometer) kostte voetreizigers ruim twaalf dagen. De tocht voer via Zwolle en Hardenberg naar Cloppenburg, Bremen en Hamburg. Voor Lübeck was bereikt, moesten 14 tolwachters en drie stapelplaatsen worden getrotseerd. De reis van zeker 1100 kilometer overzee per kogge was een aantrekkelijk alternatief. Het schip voer met een snelheid van vier tot vijf knopen per uur. Mits het weer meewerkte.

VLUCHTELINGEN IN HANZE PLAZA

Groningen brengt zestig alleenstaande minderjarige vluchtelingen onder in zalencentrum Hanze Plaza. Het complex wordt verbouwd om de jongeren op te kunnen vangen. De vluchtelingen zullen maxi-

maal twee jaar in Hanze Plaza blijven.

Groningen heeft aan de Sint Petersburgweg een permanent asielzoekerscentrum met een capaciteit voor honderd vluchtelingen. Uitbouw vindt plaats ten behoeve van zeshonderd mensen.

Colofon

HalloHanze richt zich op actieve Nederlandse Hanzegangers uit bestuur, cultuur, bedrijfsleven en onderwijs.

De uitgave verschijnt sinds 2019 twee keer per jaar.

HalloHanze is mede mogelijk dankzij de Nederlandse Hanzesteden.

Redactie:

Natasja Leoné en Theo Leoné

Vormgeving en DTP:

Hans Brand

Reacties en bijdragen aan HalloHanze zijn van harte welkom. Stuur ze op naar: HalloHanze@theoleone.nl

Zoektocht naar bommelse legende

Bommelse Uitjes bestaan in soorten en maten. Van ballon varen en solex rijden tot gluren bij de burens op zoek naar gootspoken. Het nieuwste uitje is een ontdekkingstocht naar de Bommelsche Legende.

Deelnemers ontvangen een rugzak met attributen en moeten vijf opdrachten vervullen. Stap voor stap komen ze zo dichtbij de identiteit van de held die met een list Hanzestad Zaltbommel in 1575 slaagde te behouden.

De start van het wat in nieuw-Brabants genoemd wordt live escape game is in het stadscfé aan de markt. Gevraagd worden muzikale kennis, creativiteit en rekenkundig inzicht.

City Trail bezoekt winkels

Rennen, wandelen. Niet te snel! Want het winkelpubliek moet gewoon boodschappen kunnen doen.

Doesburg zette Hanzelaar 2023 luis-ter bij door het organiseren van een Hanze City Trail. De tocht trok 170 deelnemers. De meesten liepen tien kilometer. Ook viel te kiezen voor 3 of 5 kilometer.

Hoogst bijzonder was dat de trail dwars door winkels als Albert Heijn en Etos ging. Even afremmen dus. Net de winkel uit, mocht weer vaart gemaakt worden. Pff, rennen maar.

De route startte in Doesburg op de evenementenlocatie in de Turfhaven. Via winkels en het stadhuis snelden de sportievelingen naar de mosterdfabriek en het Arsenaal.

Handelaren gebruikten Hessenwegen om tolheffingen te voorkomen.

Wandelen tussen Hattem en Elburg

Op naar de Vischpoort in Elburg.

Schoenen aan, sjuwen maar. Wil je beginnen in Hattem? Prima. Liever in Elburg. Ook goed.

Op de zomerse dag 10 juni pendelden honderden wandelaars tussen de Hanzesteden Hattem en Elburg. De dapperen waagden zich aan de volle 26 kilometer. De minder getrainden vonden de twaalf of veertien kilometer naar tussenstation Oldebroek meer dan genoeg. Bussen zorgen dat alle wandelaars weer terugkeerden op hun punt van vertrek.

Onderweg zagen de wandelaars oude landgoederen, uitgestrekte heidevelden en een enkele watermolen. In de steden stoere stadspoorten, fraaie gevels en gezellige terrassen. Verrassingen vormden de voorbijtrekkende schutterij en op het rustpunt heerlijke soep van Oekraïense makelij. Hattem en Elburg denken na om van wandeltocht tussen beide steden een traditie te maken.

Oekraïensen verrasten de wandelaars met soep, de schutterij roerde de trom.

De Hanzevlag in top bij de Dijkpoort in Hattem.

Hanzejaar legt fundament voor langjarig samenwerken

Bol van de activiteiten staat Hanzejaar 2023. Vooral de negen steden aan IJssel, Zwarte Water en kust van het IJsselmeer pakken uit. Gevierd wordt niet alleen het verleden maar zeker ook heden en toekomst. Doel is om een stevige basis te leggen voor maatschappelijk relevante samenwerking. De initiatiefnemers hopen dat het Hanzejaar nog lang zal naklinken. Te beginnen bij de negen van 2023. En met een stevige echo naar al die andere Hanzesteden in Nederland. Tot over de grenzen heen.

- In het Geert Groote Huis te Deventer is tot en met 14 december een tentoonstelling te bezoeken over De Kloof. Hoe groot waren de verschillen in de Hanzetijd tussen arm en rijk, macht en onmacht, man en vrouw?
- Het Ikonenmuseum in Kampen neemt je tot en met 23 december mee naar de heiligen van de Hanze. Iedere stad had zijn eigen favoriet. Handel betekent risico's nemen. Maar liefst

Watermolen Molencate.

wel onder de hoede van een vertrouwde beschermheilige.

- De Mariakerk in Deventer biedt tot oudejaarsdag 2023 multimediaal spektakel over de middeleeuwen. De Hanze Experience is elke zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur gratis te bezoeken.

Sommige activiteiten reiken tot over de jaarwisseling. Het Hanzejaar telt in Zwolle en Deventer meer dan twaalf maanden.

- In stadsmuseum Anno te Zwolle is tot en met 30 april 2024 de tentoonstelling te zien: Van Ridder Zweder tot Hanzekoopman. Geen trek in een expositie? Dompel dan onder in de spannende speurtocht Hanze Escape.

- Panorama Hanze laat je tot en met 22 juni 2024 Zwolle van boven bekijken. Begin bij het Akademieshuis, belandt in een kogge en ga uit je dak op de Michaelskerk.

- Nog tot en met 14 januari 2024 is een tentoonstelling over de Hanzehandel te gast in de Waag van Deventer.

- De Hanze Podwalk door Deventer neemt de tijd tot 31 december 2024.

Harculo

Kunst in de koelwaterhal.

maakt zich op voor een bruisend tweede leven

Aan de oever van de IJssel komt de centrale van Harculo weer tot leven. Voor piloten en schippers was, even ten zuiden van Zwolle, de IJsselcentrale een belangrijk baken. Eerst twee, later vijf schoorstenen staken fier de hoogte in. Als vingers van een reusachtige hand. In de jaren zeventig had de centrale een capaciteit van drie miljoen megawattuur. Vergelijkbaar met een miljoen windmolens.

De turbines van de IJsselcentrale leverden hun eerste stroom in 1955. De uitbreiding zes jaar later bracht de capaciteit op bijna een miljoen megawattuur. Over de IJssel voeren kolenschepen af en aan.

In 1967 schakelde de centrale over

van Limburgse steenkool op gas uit Slochteren. In een tussensprint werden drie schoorstenen en evenzovele turbinehuizen bijgebouwd.

Eind jaren negentig kwam het einde in zicht en viel de ene na de andere schoorsteen. In 2016 startte de sloop. Niet dat alles met de grond gelijk werd gemaakt. Herontwikkeling belooft Harculo te maken tot een nieuwe trekpleister van Zwolle. Tussen de steekhovens aan de IJssel is een groene zone van 75 hectare in ontwikkeling die een bruisende ontmoetingsplek moet worden van kunst, daghoreca, kleinschalig werken en recreatie. Plannen zijn in de maak om – aansluitend aan de wijk Zwolle – Zuid – te komen tot klein-

Logo Coolwater.

schalige buurtjes met prioriteit voor duurzaamheid. Uitgangspunt is de bouw van 450 tot 500 woningen.

Een belangrijke rol in de ontwikkeling van het gebied speelt de tot kunstcentrum getransformeerde oude koelwaterhal. Dagelijks werd in het gebouw tien miljoen kub gefilterd om de altijd maar voortrazende turbines te koelen. De ondernemende kunstenaar Ronald Westerhuis neemt in de koelwaterhal het voortouw met zijn coolwaterproject (zie projectcoolwater.com).

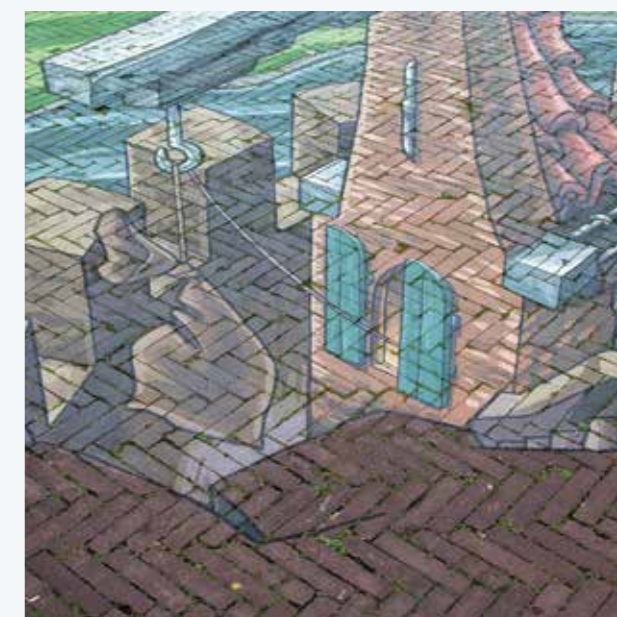
Een bezoek aan de IJsselcentrale-weg staat garant voor een ontdekkingstocht vol verrassingen ten aanzien van industrieel erfgoed, kunst en de ontembaar mooie IJssel.

Buiten de fabriek verrassende beelden.

Schepen en torens uit het wegdek

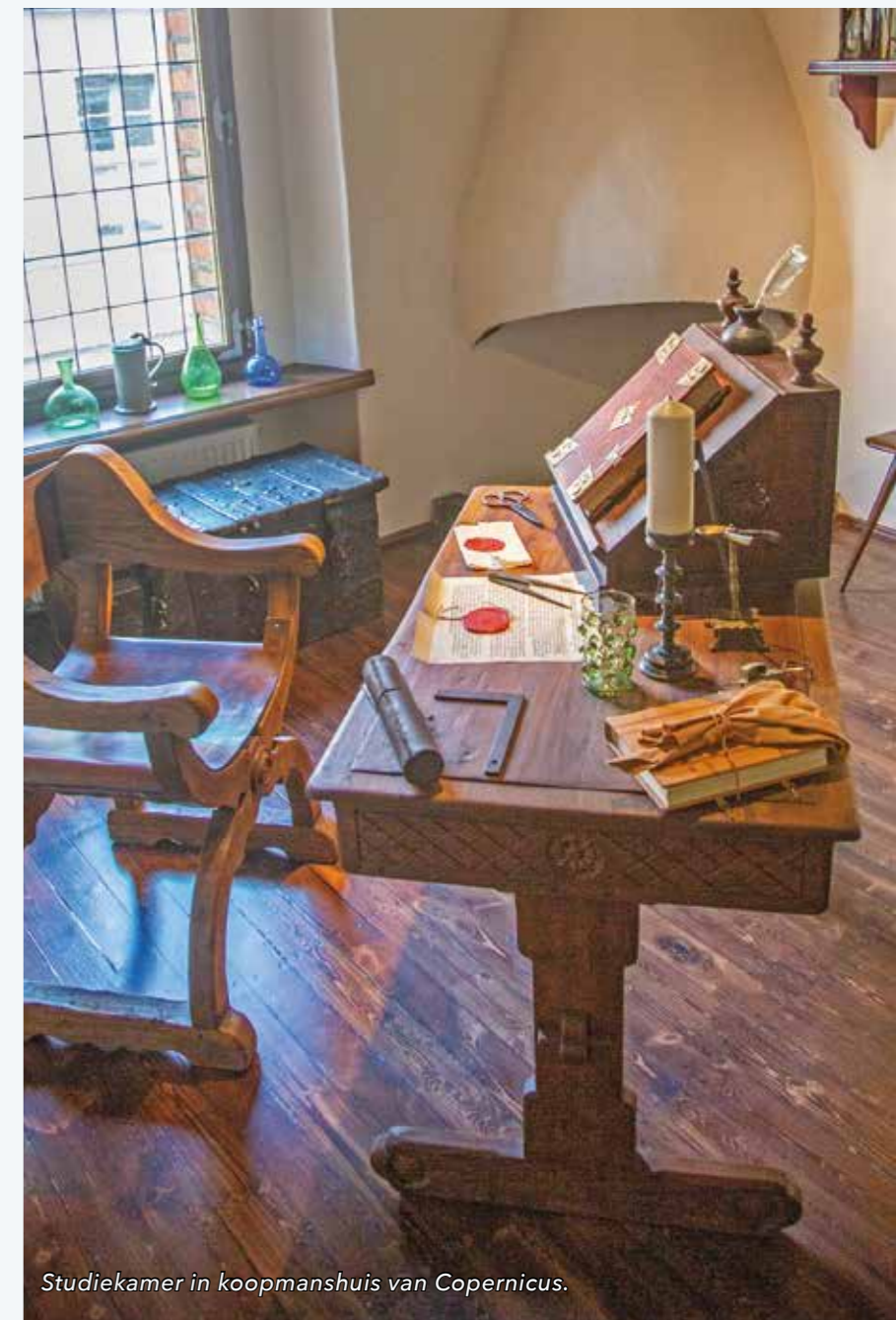
Straatschilders zette je op het verkeerde been. Vaart daar een schip? Kiepel ik in een zinkgat? In Zutphen leefden Matthew May en Remko van Schaik zich uit op het plaveisel. Verschenen kranen, torens en kogges op vol zeil.

Kwart eeuw onvergetelijke Jeugdhanze

Onderweg tijdens de parade.

Studekamer in koopmanshuis van Copernicus.

Door Martine Soepenbergh

Per bus dit keer, naar de hanzedagen in Torun. Waar we deelnamen aan een divers programma in een historische Hanzestad in het midden van Polen. Van lange maar gezellige busritten tot boeiende workshops en ontmoetingen met oude en nieuwe vrienden uit verschillende Hanzesteden, deze hanzedagen had het allemaal.

De hanzedagen begonnen voor ons met een lange busrit naar Torun. De sfeer in de bus was allesbehalve ver-

moeiend. Spelletjes, goede muziek, het delen van verhalen van vorige hanzedagen en ervaringen, maar toch ook wel de nodige koffie (we moesten immers om 6.00 klaar staan bij de bus in Zwolle) maakten de reis onvergetelijk.

Eenmaal aangekomen in Torun begon de Jeugdhanze in volle gang te draaien. Het programma in Torun bood een breed scala aan activiteiten. Van interactieve wetenschapstentoonstellingen tot bezoeken aan lokale bedrijven, onder andere het gingerbread-museum waar we

zelf koekjes mochten bakken en decoreren, workshops over ecologie en improvisatiekunst, interactieve stadsrondleidingen. Plus zelfs een geocaching-avontuur, waarbij de oude binnenstad van Torun als decor diende. We verkenden de rijke geschiedenis van Torun, inclusief een bezoek aan het Copernicus-huis en het stadhuis. Hierop aansluitend zijn we vrijdag met een grote groep van de youthHansa aanwezig geweest bij de opening van de tentoonstelling HanseArtworks. Hier werd onder andere de kunstwerken getoond die tijdens de "Vrede van Harderwijk" ge-

maakt zijn door de Nederlandse en Duitse jongeren.

Ook stond dit jaar weer de "assembly of delegates" op het programma. Hier hebben we de voortgang van youthHansa van het afgelopen jaar werd gepresenteerd. Leuke presentaties over bijeenkomsten in Nederland en Duitsland, evenals de introductie van een nieuwe youthHansa-groep in Westfalen, stonden op de agenda. Het hoogtepunt was ongetwijfeld de onthulling van het nieuwe logo en de nieuwe huisstijl, die unaniem werden

aangenomen door alle aanwezigen. Bovendien was er een levendige discussie en stemming over de minimumleeftijd voor deelname aan de youthHansa, wat resulteerde in een besluit om de leeftijd te verhogen naar 16 jaar. Daarnaast werden we er tijdens deze bijeenkomst op geattendeerd dat de youthHansa 25 jaar bestaat in 2023, iets om de volgende hanzedagen nog eens bij stil te staan en te vieren!

Naast de formele onderdelen van het programma was er volop gelegenheid om oude vrienden uit verschillende

Hanzesteden te ontmoeten en nieuwe vriendschappen te sluiten tijdens het avondprogramma in de stad en leuke kroegjes.

We zijn inmiddels ook alweer bezig met de hanzedagen in Gdansk volgend jaar en leuke nieuwe projecten die opgestart worden in de verschillende Hanzesteden. Zo staat in november de "autumn commission" op de planning, waar de youthHansa ook vertegenwoordigd zal zijn door de commissie.

Abel al Temimi draagt het schild van Harderwijk. Naast hem burgemeester Harm-Jan van Schaik, wethouder Wilco Mazier en adviseur toerisme Irina Faber.

Nooit opgeven, haal het beste uit het slechtste

Abel al Temimi (2000) is goedlachs. Knoopt praatjes aan. Overhandigt in het oude raadhuis van Torun kaarten met het opschrift: Hanse für Frieden. Mag ik voor de vrede een minuut van uw tijd?

De gesprekken die Abel voert behoren namens Harderwijk tot de inzendingen van HANSAartWORKS 2023. Tien kunstuitingen uit Hanzesteden worden in het raadhuis van Torun tentoongesteld. Plus twee bijdragen uit de Oekraïne. Want de Nieuwe Hanze neemt in vredesnaam de oorlog aan de oostflank uiterst serieus.

Abel al Temimi vluchtte eind 2015 uit Irak. Kreeg pas na zes jaar een verblijfsvergunning. Werken en studeren mocht al die tijd niet. In plaats van het gymnasium af te maken, kreeg hij kookles. Uiteindelijk kwam

het tolken in beeld en kon hij vrijwilligerswerk doen. Hard werken had hij van thuis meegekregen. De gemeente Harderwijk nam de Irakees, die vluchtte na de moord op zijn broer, in dienst met ruimte om te studeren.

Abel vertelt over de Vrede van Harderwijk, gesloten in 1446 om aan een vierjarige oorlog tussen Nederlandse en Duitse Hanzesteden een einde te maken. "Vrede is een opgave van alle tijden en alle generaties", valt te lezen op de kaarten die Abel uitdeelt. "Ook nu draagt Harderwijk bij tot de vrede. De stad is een veilige haven voor 900 mensen die vanwege de oorlog gevlucht zijn."

September 2022 troffen zich 35

jongeren uit diverse Hanzesteden in Harderwijk om over de vrede te praten. Wat kunnen we zelf doen? In vier groepen werden kunstwerken gemaakt, verwijzend naar de thema's vrijheid, verbondenheid, verdraagzaamheid en verscheidenheid. De vrede is klein en begint dikwijls klein.

De burgemeester van Torun Michai Zaleski feliciteerde de kunstenaars van HANSAartWORKS voor hun creativiteit en prees de koppeling van verleden met heden. Samen op weg is volgens Zaleski de kern van wat de Hanze wil zijn.

In het spoor van de meesters

Oefenen, oefenen. Hoe schilderden de grote meesters. Waar precies zit de kneep? Tijdens de Kunsthanze kregen studenten in het oude raadhuis complimenten en advies. Schilderden prachtige kopieën. Zie je die neus? Krijg die maar eens goed op het doek.

App geeft nieuwe kijk op werk Lilia Gabo

Angela Peters schiep op basis van een schepping van Lilia Gabo een kunstwerk dat plaats en tijd overbrugt. Kijk maar, je ziet niet wat je ziet. Door met een speciale app de telefoon op het werk van Gabo te richten, kwam Hatterem in een geheel nieuw kunstwerk in beeld.

Lilia Gabo (1937) is een architecte van Russische origine. Groeide op in Leningrad, het huidige Sint Petersburg. In 1993 kwam ze met haar lust voor tekenen en schilderen naar Nederland. Gabo is de architecte van de Russisch-orthodoxe kerk in Rotterdam.

De nog niet half zo oude beeldend kunstenaar Angela Peters is baas van Studio Angelart in Hatterem. Ze doceerde zeventien jaar in het voortgezet speciaal onderwijs. Haar katten heten Igor (Strawinski) en Coco (Chanel).

Oud Hatterem viel in Torun via een kunstzinnige app met geheel nieuwe blik bekijken.

Om half vijf 's ochtends gaat de wekker. Wanneer ik beseft dat ik vanavond in Polen zal staan, voel ik me ineens niet moe meer. Het enige wat tussen mij en Polen in zit, is een lange busreis van 14 uur. Gelukkig vertrekken we vroeg en komen we niet heel laat in de avond bij de kostschool aan.

De zon is net op wanneer we met zijn allen kou staan te kleumen aan de achterkant van het station in Zwolle. De eerste buschauffeur, een vrolijke kerel, introduceert zich en laat ons onze koffers in de kofferbak leggen. Op dit moment zie ik Aisha, ook een delegaat uit Kampen, een gigantische familiekoffer in het ruim laden. Deze grote koffer zou later nog voor problemen zorgen.

Ondertussen waren we vertrokken uit Zwolle, op weg naar Oldenzaal (en Torun natuurlijk). De sfeer zat er gelukkig al goed in, ondanks het vroege tijdstip. In Oldenzaal stapten de laatste delegaten en begeleiders op en gingen we daadwerkelijk op weg naar Torun. Ook nu wordt er weer veel gekletst en worden er veel snacks gedeeld. Ongeveer halverwege door Duitsland heen komt iemand op het briljante idee om reis-Monopoly op de grond van de bus te spelen. Daar zaten we dan, met zijn zessen in onmogelijke posities gewurmd om ook maar een glimp op te vangen van het spel waar we aan meededen. Een zeer fanatiek spel, dat ik meteen verloor aan Martine, die zo ver voor lag dat ze bij iedere kleur wel een kaart had. Binnen een paar ronden was ik failliet en kon ik maar weer uit het raam gaan kijken. Het spel liep een tijdje later af, net voordat we bij de grote pauze aankwamen.

De grote pauze vond plaats op een wijds terrein met een grote Kaufland en andere winkelketens - een eindje verderop zat een McDonalds en een Aldi. Ik had samen met een paar mensen een enorme zin in fruit. Dus gingen we iedere winkel af voor wat goedkope bessen. Uiteindelijk kwamen we (te laat) terug op de bus en konden we de rest van de reis genieten van onze bakjes met frambozen,

bramen en blauwe bessen. In de laatste paar uur van de reis besloot een aantal mensen dat ze een dutje gingen doen, voor dat ze de hele avond uit zouden gaan. Dit was ook het deel van de reis waar het kletsen af nam en mensen zich terugtrokken om op te laden voordat de Hanzedagen écht begonnen.

Toen we eenmaal in Torun aan waren gekomen, kwamen we er al snel achter dat we nog een eindje moesten lopen, want de bus paste niet onder het viaduct door. Niemand vond het erg om het laatste stuk te lopen, want zo lang zou het toch niet zijn? Dat viel flink tegen, dachten we allemaal, toen we al een halfuur aan het lopen waren, over een gigantische brug, trap op, trap af, door het zand en uiteindelijk dwars door de binnenstad heen (dit is ook het moment waarop de grote koffer van Aisha niet meer zo handig was). Toen we na drie kwartier lopen, huffend en puffend, zwetend en klagend eindelijk op locatie aankwamen kwamen we oog in oog te staan met een paar opgeluchte organisatoren. Ze hadden ons veel eerder verwacht en waren blij dat we eindelijk op kwamen dagen.

Wat volgde waren dagen met chaos en gezelligheid, vol met prikkelende en leuke activiteiten in de brandende zon. Maar aan alle leuke dingen komt een eind en dat einde kwam na drie dagen ook voor ons.

's Avonds, na het eten en na het gedag zeggen van de andere delegaten, stapten we weer op de bus. We waren allemaal een stuk bekender met elkaar, maar we waren ook een stuk meer uitgeput dan dat we op de heenreis waren. We ploften neer in onze stoelen en beseften dat we morgenochtend gewoon weer thuis stonden. Ondanks de uitputting waren we nog lang niet uitgepraat. De gesprekken en het gelach ging door tot diep in de nacht. Om twee uur 's nachts was het tijd voor de lange pauze, die bestond uit het eten bij de McDonalds. Ergens rond drie à vier uur 's nachts werd er even een pauze ingelast en probeerden mensen eventjes te slapen. Zelf heb ik wel een ontzettend nuttig uur geslapen. Daarmee stond de teller van slaap die ik

Met loodzware koffer over gigantische brug

de afgelopen vier à vijf dagen had gekregen op dertien en een half uur. Om vijf uur 's ochtends was er even een korte pauze om de benen te strekken. De volgende stop die we zouden maken was om van buschauffeur te wisselen dicht bij de Nederlandse grens. Daarna zouden we al snel thuis zijn. Tijdens de laatste paar uur van de reis, toen veel mensen nog sliepen of zich terugtrokken, ontstonden er al wel weer een aantal gesprekken tussen groepjes over heel de bus. Ineens ging de tijd veel sneller en voor we het wis-

ten waren we al op station Zwolle aangekomen. Iedereen gaf elkaar een knuffel en zwaaide elkaar uit. Eenmaal thuis plofte ik op mijn bed neer en viel meteen weer in slaap. Zo waren de Hanzedagen ineens weer voorbij.

Aan de lange brug kwam maar geen einde. Gezien de verplichte rusttijden voor de chauffeur was de keuze: drie kwartier wachten of voor het laatste stuk zelf in de benen komen.

Een onvergetelijke busreis vol spelletjes en verhalen.

Waterfront Torun.

Sterke vesting hartje Europa

Op de grens van oost en west groeide Torun ofwel Thorn uit tot een van de krachtigste vestingsteden van Europa. In het oosten drong Rusland aan, in het westen de Duitsers. Rondom de stad aan de Wisla (Weichsel) liggen indrukwekkende verdedigingswerken.

Burgemeesters met wisselende landsheren

De Nederlandse Hanzesteden zij aan zij in Torun. Op de voorgrond burgemeester Peter Snijders van Zwolle en coördinator van de Kunsthanze Edith de Jong uit Elburg.

Burgemeesters heeft Torun sinds 1309. Michai Zaleski leidt sinds 2002 de stad. Zijn verste vroege voorvader is Hermann von der Linde. Hij regeerde in de jaren dat de Duitse Orde de landsheer was.

Van 1793 tot 1918 behoorde Torun tot het koninkrijk Pruisen. Met als intermezzo de jaren 1806 – 1815, toen de stad verantwoording moest afgeven aan het hertogdom Warschau.

Van 1454 tot 1772 behoorde Torun tot het koninkrijk Polen. Burgemeesters kwamen voorbij met namen als (opnieuw) Von der Linde en twee keer Strobant. Johann Gottfried Rösner werd in 1724 onthoofd – een teken van veranderende tijden.

Na de Eerste Wereldoorlog werd Torun weer Pools, onderbroken door de Duitse bezetting in 1939 – 1945. De communistische Volksrepubliek Polen werd in 1989 opgevolgd door de huidige Republiek Polen.

Meisjes van Plezier vrolijke noot in Torun

Wij Meisjes van Plezier zijn vereerd dat we als ambassadeurs van de Hanzesteden (namens Hanzestedenmarketing) mee mochten naar Torun om bezoekers van de Hanzemarkt te vertellen over ons prachtige stukje Nederlandse cultuurhistorie. Spontaan als we zijn, hebben we in ons unieke kostuum, vele bijzondere gesprekken gevoerd. Ook ludieke quizjes gedaan met de marktbezoekers en onze schitterend steden bij hun onder de aandacht gebracht. We hebben enorm genoten van mensen van allerlei nationaliteiten en ook mogen proeven van alle andere bijzondere Hanzesteden.

Bovenal blijkt de Hanze springlevend. Hoogwaardigheidsbekleders uit vele steden vinden elkaar. Er is tussen de Hanzesteden onderling veel contact en een hoop plezier. Op Hanzedagen leer je de lieve mede-Hanzeanen kennen. Verbinding door gezelligheid met een hapje en een drankje plus de vele congressen en bijeenkomsten, zijn hiervan getuige. De jonge generaties waren in Torun rijkelijk vertegenwoordigd en maken vrienden voor het leven. Ook dat is Hanze.

Met Torun als gaststad en als adembenemend decor, waren de Hanzedagen een fantastische ervaring die smaakt naar meer. In 2024 zijn de Meisjes van Plezier er weer graag bij in Gdansk.

Wij Meisjes van Plezier als ambassadeurs.

Tot op de top van de Lebuïnuskerk

Door: Mika Pater

Jongeren van de Rheinische en Nederlandse Jeugdhanze troffen elkaar op 22 en 23 september in Deventer. Een bijzonder weerzien met ook veel nieuwe contacten. Silke Zeeuwen en ik (beiden twintigers) representeren met veel trots al twee jaar onze mooie stad Deventer.

Doel van het evenement was om het netwerk van de Jeugdhanze kennis te laten maken met een van de allermooiste Hanzesteden. Dit deden we door met veel lokale

partners samen te werken en het veel over duurzaamheid te hebben. Zo begonnen we met een bezoek aan het Green Office in Hogeschool Saxion.

Green Office is een bijzondere organisatie. Ze promoot binnen Saxion de SDG's, de Sustainable Development Goals. In 2015 hebben alle 193 landen die lid zijn van de Verenigde Naties deze doelen aangenomen om in 2030 een duurzame wereld voor iedereen te bereiken. We hebben tijdens een presentatie meer geleerd over de groene doelen en wat Green Office doet om

Samen boven op de Lebuïnus, met doorzetter Jorijn Jager.

Met burgemeester Ron König op de foto.

Saxion duurzamer te maken. In het stadhuis werden we ontvangen door niemand minder dan burgermeester Ron König. Samen met Adel Faltas kregen we een tour door een van de mooiste stadhuisen van Nederland en tevens ook de meest duurzame. Dit door het gebruik van slimme innovaties als het gebruik van IJsselwater om te koelen en te verwarmen. Niet ver van het stadhuis beklommen we de hoogste toren van de stad, de

Lebuïnuskerktoren. Jorijn uit Zwolle liep op krukken vanwege een knieblessure. De doorzetter wilde niets van het uitzicht missen. Dus trok hij zich met één kruk 230 trap treden omhoog. Het uitzicht was schitterend.

In museum De Waag stond een speciale expositie over de Hanze voor ons klaar. We zagen ook lokale kunst. Na wat vrije tijd aten we 's avonds bij de lokale brouwerij en proeflokaal DAVO,

waar we een Hanze biertje konden nuttigen.

Op de zaterdag volgde een speciale Hanze-tour en een bezoek aan de markt. In Deventer werden vroeger zeer belangrijke jaarmarkten gehouden, onder andere op de plek van de huidige markt. Het weekeinde Hanze werd afgerond met een bezoek aan pittoreske boetiekjes en winkeltjes. Al met al een zeer geslaagd weekend.

Te gast in het stadhuis.

Stad van
patriciërshuizen.

Rijke historie Gdansk

In Gdansk spat de geschiedenis van de muren. De stad was twistappel en centrum van cultuur. In het jaar 1939 brak in de stad (toen nog Danzig) rond half vijf in de ochtend de Tweede Wereldoorlog uit door schoten van het Duitse slagschip Schleswig-Holstein op het Poolse douanekantoor. Eind jaren tachtig gaf in Gdansk vakbondsleder Lech Walsa van Solidarnosc de aanzet tot de val van het staatscommunisme in het Oostblok.

Gdansk is van 13 tot en met 16 juni 2024 het decor van de 44-ste Internationale Hanzedag van de Nieuwe Hanze. De plaats aan de monding van de Wisla heeft dankzij Nederlandse ontwerpers opvallend veel panden in zeventiende-eeuwse grachtenarchitectuur. Het oude centrum van de universiteitsstad is een magneet voor toeristen.

De Opstandingskerk in Kaunas. De kerk werd in 1930 gebouwd als symbool voor de wedergeboorte van Litouwen. De nazi's gebruikten het godshuis als opslagruimte. In de Sovjettijd was de kerk een productiehuis voor de bouw van radio's. Omvangrijke restauraties hebben de Opstandingskerk weer in oude glorie laten herrijzen.

Kuldiga en Kaunas werelderfgoed

De binnenstad van Kuldiga en de optimistische architectuur in Kaunas zijn door de Unesco toegevoegd aan het werelderfgoed. De beslissing werd genomen op een bijeenkomst in de Saoedisch-Arabisch hoofdstad Riyad.

Kuldiga ligt in het westen van de Baltische staat Letland. De Hanzestad is een buitengewoon voorbeeld van een traditionele stedelijke nederzetting. Tussen de zestiende tot de achttiende eeuw ontwikkelde de plaats zich tot het bestuurlijke centrum van het hertogdom Koerland. De verschillende architectonische stijlen laten zien hoe nauw de internationale banden van de stad waren.

Hanzestad Kaunas werd in de jaren 1919 – 1939 plotseling de hoofdstad van Litouwen. De nieuwe zelfstandigheid van het land in de periode tussen de twee wereldoorlogen leidde tot een golf van optimistische architectuur van bijzondere kwaliteit. Gebouwd werd op basis van oude stadsstructuren uit de Hanzetijd.

Blik op Kuldiga met in rivier Venta de breedste waterval van Europa.

INTERNATIONALE HANZEDAG

De Internationale Hanzedag nieuwe stijl vindt plaats sinds 1980. De aftrap gaf Zwolle. In 2030 is de hoofdstad van Overijssel opnieuw aan de beurt, vervolgens Harderwijk. Met Torun (2023) nog volop in de herinnering, strijkt de Hanzedag in 2024 opnieuw neer in Polen. De beurt is aan de ongemeen boeiende havenstad Gdansk - in het Duits Danzig. De contacten met de Russische Hanzesteden zijn sinds de inval in de Oekraïne bevroren. Het schema voor de komende jaren:

- 2024 Gedansk (Polen)**
- 2025 Visby (Zweden)**
- 2026 Stargard Szczinski (Polen)**
- 2027 Braunschweig (Duitsland)**
- 2028 Stralsund (Duitsland)**
- 2029 Wismar (Duitsland)**
- 2030 Zwolle (Nederland)**
- 2031 Harderwijk (Nederland)**
- 2032 Elblag (Polen)**
- 2033 Pskov (Rusland)**
- 2034 Kaliningrad (Rusland)**
- 2035 Edingburgh (Schotland)**

Zie

gerust

iedereen

zitten

